

debatt

en må gjøre noe med det kan ikke fortsette på inn for et bedre sluttresultat!

- ▼ Skriv under fullt navn. Oppgi adresse og telefon på dagtid. Bruk helst e-post. Eller telefax.
- ▼ Skriv kortest mulig.
- ▼ Redaksjonen forbeholder seg rett til å forkorte.
- ▼ Manuskripter som er sendt til flere aviser, benyttes ikke. Aftenposten, boks 1178, Sentrum, 0107 Oslo. Telefax: 22 86 40 89. E-post: debatt@aftenposten.no

Blir vi kvitt skammen?

Av Rigmor Remers Hanssen, sekretær i Norges Krigsbarnforbund

Aftenposten hadde 25. og 26. april den rystende historien om Turid Edén og 29 andre norske barn som havnet i Sverige etter krigen. Allerede høsten 1999 skrev NKBF sine kommentarer til rapporten «Fiendens barn» og sendte disse til Sosial- og helsedepartementet.

I disse kommentarene ber vi blant annet om å få nedsatt en granskningskommisjon for å se hva som skjedde ved hjemhenting av norske krigsbarn fra Tyskland generelt og de som ble sendt til Sverige spesielt. Kravet om en kommisjon ble avvist, men i mandatatet til det pågående forskningsprosjektet er dette tatt med, og Lars Borgersruds rapport «Overlatt til svenske myndigheter» er nok en bekreftelse på at grove brudd på menneskerettighetene har funnet sted.

Oppvekstforholdene for oss krigsbarn er preget av store ulikheter, og det er stor forskjell på hvordan det enkelte menneske takler sin livssituasjon. NKBF har gjort en god del erfaringer som går på hva mennesker vurderer som det aller viktigste: Du må ha lov til å vite hvem du er og hvem dine biologiske foreldre er og hvor de kommer fra.

Vi, som ble født med en far tilhørende den

tyske okkupasjonsmakten og en norsk mor, fikk våre papirer stemplet med: Krigsbarnsak. Dette fratok oss muligheten og rettigheter til informasjon om biologiske foreldre. Først i de aller siste årene har vi kunnet stille krav vedrørende innsyn i egne saker. Verdifulle år har gått tapt og nær familie er død når noen først i dag begynner å lete.

Dagens politikere er ikke ansvarlige for oppgjøret etter krigen, men de samme politikerne har ansvaret for å sette en verdig sluttstrek, som omfatter noe mer enn kun et unnskyld. Unnskyldningen må også omfatte en erkjennelse av at det ikke har vært lett å være krigsbarn her i Norge, og vi bærer fortsatt på en skam vi ønsker å legge av oss.

10. april fremmet Magnhild Meltveit Kleppa (sp) et forslag til Stortinget om å nedsette en krigsbarnkommisjon for å vurdere grunnlaget for et oppgjør og hva dette skal inneholde. Dette forslaget (dokument 8) er nå oversendt justiskomiteén, og det blir opp til den å ta en beslutning. La oss slippe å høre at vi bør vente noen år til.

Regjeringsadvokat Frode Elgesem sa i Oslo byrett høsten 2001 at «Slike oppgjør er en politisk oppgave som må skje gjennom budsjettvedtak i Stortinget». Statsminister Kjell Magne Bondevik, i kraft av sitt embede, blir herved oppfordret til å vise at han

Krigsbarn. Kjell Magne Bondevik må nå vise at han virkelig mente å be om unnskyldning for behandlingen av Turid Edén (bildet) og 29 andre norske barn som havnet i Sverige etter krigen, fremholder innsenderen.

virkelig mente å be om unnskyldning ved å sørge for at det blir nedsatt en krigsbarnkommisjon, og dermed få satt en verdig sluttstrek for et mørkt kapittel i Norges etterkrigshistorie.